

Фикҳ дарслари (124-дарс). Нифос ҳукмлари

13:00 / 18.02.2021 4574

مُّأَلَّوَةٌ، أَمْوِي نُوْعَبْرَأُ هُرْتِكْ أَوْ، هَوْلَقَالَ دَحَّالْو، دَلَوْلِ ابُقَعِي مَدُّسَافِنْلَاو
أَعَامَجِ إِرِيخْ أَلْأ نَمِ هَوْلَقَالَ أَعَصَقْنَاو، دَمَّحْمَلْ أَلْأ خَلَّوَأَلْأ نَمِ نِيْمَ أَوْتَلْأ
عُقَيْو دَلْو مَّأَلْأو، أَسْفُنْ هُمُّ رِيصَتَفْ، دَلْو هَوْلَقَالَ صَنْعَبْ أَدَبْ طَلْقَسَو
بُ هَوْلَقَالَ يَصَقْنَتَو، بُقَلْعُمْلَا

Нифос бола (туғилган) дан кейин келадиган қондир. Унинг озининг чегараси йўқ. Кўпи қирқ кун. У эгизакларнинг онаси учун, Муҳаммадга хилоф ўлароқ, биринчи боладан бошланади. Иддасининг тугаши эса охиргисидан эканига иттифоқ қилинган.

Тушиб қолган ҳомиланинг баъзи аъзоси аён бўлса, бола ҳисобланади. Бас, унинг онаси нифосли ҳисобланади.

Она чўри бўлса, умму валад бўлади. Унинг туғилишига боғлаб қўйилган нарса воқеъ бўлади ва у билан иддаси тугайди.

Нифос ҳайзга яқин нарсадир. Уларнинг ҳукмлари ҳам деярли бир хил. Аммо нифоснинг ўзига хос хусусиятлари ҳам бор. Келаси сатрларда ана шу нарсалар ҳақида батафсил баён келади.

«Нифос» сўзи луғатда «туғиш» ва «қон» маъноларини англатади. Шариатда эса:

Нифос бола(туғилган)дан кейин келадиган қондир.

Боладан олдин ва у билан бирга чиққан қон нифос ҳисобланмайди.

Унинг озининг чегараси йўқ. Кўпи қирқ кун.

Чунки шаръий манбаларда нифоснинг ози тўғрисида маълумот келмаган. Бас, бундай ҳолда воқеълик эътиборга олинади. Аёллар ичида нифос кўрмайдиганлари ҳам учраб туради.

Нифоснинг кўпи ҳақида эса шаръий далил бор.

دَعَىٰ عَلَىٰ سُلْحَتٍ ءَأَسْفُنْ لِّلِ تَنَٰكِ : تَلَا قِ اَهْنَ عُلْ لَلِ اِيْضَرَ ةَمَلَسِ مُأْنَعِ
اَنَّهُ وُجُو يَلْطَن اُنْكَ فِ ، اَمَّوَيَ نِيْعَبْرَا مَلَسَوِ هِيَ لَعْلَلِ اِيْلَصِرْ هَلْ لَلِ لُؤْسَرِ
دُوَادِ وُبَاوِي دَمْرَتْلَا هَاوَرِ فَلَ كَلَلِ اَمِ سِرْوُلِ اِبِ

Умму Салама розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«У киши:

«Нифос кўрган аёллар Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг даврларида қирқ кун ўтирар эдилар. Юзларимизга нарса тошиб кетиб, варас суртиб олар эдик», деди».

Термизий ва Абу Довуд ривоят қилишган.

У эгизакларнинг онаси учун, Муҳаммадга хилоф ўлароқ, биринчи боладан бошланади.

Эгизак туққан аёлнинг нифоси биринчи боланинг туғилган вақтидан бошланади. Чунки бола туғилганидан кейин келган қон нифос бўлади.

Иддасининг тугаши эса охиргисидан эканига иттифоқ қилинган.

Аллоҳ таоло Талоқ сурасида:

سُورَةُ مَحَمَدٍ عَصَى نَأْنُجَ الْجَامِخِ الْاُتَالُو

«Ҳомиладорларнинг иддаси ҳомидаларини қўймоқларидир», деган (4-оят).

Биринчи бола туғилганидан кейин иккинчи ҳомила қолган бўлади ва иккинчи бола туғилганда идда тўлиқ чиқади.

Тушиб қолган ҳомиланинг баъзи аъзоси аён бўлса, бола ҳисобланади. Бас, унинг онаси нифосли ҳисобланади.

Муддатидан олдин тушиб қолган ҳомилада бирорта бармоқми ёки шунга ўхшаш аломатлар бўлса, у ҳомила бола ҳисобланади ва онасига бола туққан аёлга жорий қилинадиган ҳукмлар жорий қилинади. Жумладан, ўша она нифосли ҳисобланади.

Она чўри бўлса, умму валад бўлади.

Қадимда, қул ва чўрилар бор вақтларда она чўри бўлса, бирорта аъзоси аён бўлган ҳомиласи тушиши билан у хўжайинига умму валад бўлган.

Унинг туғилишига боғлаб қўйилган нарса воқеъ бўлади ва у билан иддаси тугайди.

Мисол учун, эри «Туққан кунинг талоқсан», деган бўлса, юқорида зикр қилинган сифатдаги ҳомила тушиши билан талоқ бўлади.

Иддаси тугаши эса Аллоҳ таолонинг Талоқ сурасидаги

سُورَةُ مَحَمَدٍ عَصَى نَأْنُجَ الْجَامِخِ الْاُتَالُو

«Ҳомиладорларнинг иддаси ҳомидаларини қўймоқларидир», деган 4-оятга биноан бўлади.

«Кифоя» китобининг биринчи жузидан